

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva:	
Egész évre	12 frt.
Fel évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy hónapra	1 frt.
Vidékre postán küldve:	
Egész évre	14 frt. — kr.
Fel évre	7 frt. — kr.
Negyed évre	3 frt. 50 kr.
Egy hónapra	1 frt. 20 kr.
Hirdetések helyben fizetendők.	

Szerkesztőség:

Póter, Hermann-utca 1. emelet, a főszerkesztőnél.
Bérméltatlan leveleket csak ismeretlen kézrel fogadjunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.
Kiadóhivatal:
Póter, a törvényszék mellett Neumann-házak utca 14. sz. helyiségben.
Hirdetések díjazásáról:
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

A falu fejei a vádlottak padján.

Arad, ápr. 13.

Szomorú háttere van és sötét világot vet a községi élet viszonyaira meggyékben az az orgyilkossági dráma, melynek ufoló felvonása, a végtárgyalás, tegnap vette kezdetét az aradi törvényszék előtt. A kovaszinezi jegyzőt orvul leölték. A vizsgálat megindul és már az első lépések után letartóztatják a főbűnös és tettes mezőcsoszon kívül a falu mezőbíráját is és súlyos gyanu nehezíti a falu lelkészére bűnrészesség és okirathamisítás miatt és a vádlottak padján a bíró mellett ott áll a pap is. Szomszédjuk — a felbérelt orgyilkos.

Ha egy regény hatása kedvéért teremné meg a phantasia a tárgyalási terem e képét, sensationálisabb csoportozatot alig sikerülne összehozni ennél, melyben a falu fejei ülnek a vádlottak padján.

Ez hát a falu, a község puritán társadalmi maga egyszerű naivitásában és romlatlan erkölcsében?

Ez hát az oázis, a városi corruptio és ezéda bűnök fölött hol a bogárhátú templom harangja csupa becsületes embereket hív nyugodt imádságra?

Ez hát a falu, a község irastudó népe, kik közt a bírói bot olyan, mint a próféták vándorbotja, mely az igazságot sújt elvetemedettek és ez a papi palást, mely a nép előtt szentnyelven tisztán áll és feddhetlen jellemet takar?

Mind sötét és reménytelen lehet egy olyan község népének a helyzete, hol — mint Kovaszinezon — a nép látva a bűnök legnagyobbikában a falu fejeit megtámorodik tisztelőben, nem hisz a papi palást méltóságában és ha vezetőit követi, menthetlenül el kell hogy kárhozzék.

Kovaszinez román község. Az volt a meggyilkolt jegyző, az a pap és az a bíró is: Kapcsi, önző emberek típusa mind a három, abban a hagyományos ronlott tévelygésben, mely félreismertette velük az állást, a mit a népért kellett volna betölteniük és a maguk javára zsákmányolták ki. Semmi sem természetesebb, mint hogy az ilyen közönséges érdeklődésben álló sáfírok idő-nap előtt halálos gyűlöletbe esnek egymás iránt. Minél jobban lépésedik az egyik a többiek annál

engesztelhetlenebb szenvedéllyel törnek ellene. A kovaszinezi jegyzőnek jobban hozott a sáfírok és így erősödött. A gyűlölködés tehát késhegyig ment. Vagy-vagy? Az egyik kabát a másik ellen kevés volt. Köz kezet fogott és az orgyilkos csosz telerakta sörrel a jogzó szívet.

Talán nagyon is meglekelt, hogy életével váltotta meg magát ellenségeinek örökös üldözése elől, de talán az a halálos lövés ijesztő hangja, a csendes falusi utcán, megadta az intést a kovaszinezi állapotokkal rokonságban álló többi községnek, hogy legyenek éberek maguk és eritensabbak az irastudók iránt.

Nem is bír már az újság ingerével az a körülmény, hogy hosszú idők óta a román községek — bizonyos érthetelen, de mindazonáltal „nemzetiségi” izzel kevert tendenciából — mennyire ragaszkodnak az olyan emberekhez és ültetik fejükre azokat, a kik közülük származva, a faji hiúság legvezetésevel kezdik és folytatják zsaroló szerepüket. Varjú varjújuk talán csak nem ássa ki a szemét. — gondolja a nép és sohse érzi magát általuk megcsalva. Zsarolva. A falusi augurok ezt nagyon jól tudják és annál jobban is nyugodtabban szípolozzák „testvéreiket”. A kovaszinezi jegyző csak úgy gózerével és potom áron kerített magához ingót ingatlant törvényes formák közt, de a varjúmorál látogatában bizva. A mezőbíró és a pap nem csinálhatták ezt olyan könnyűszerrel utána és itt született az összeütközés, a komplot, mely felbérelte a csoszt és hamis anyakönyvi kivonatokat gyártatott a pappal, persze nem testvéries rokonszenvért. Mondjuk oda, hogy tiszteljék a kivételeket, de nemcsak ez az eset készített minket arra, hogy e kemény igazságokat végre odalobjuk azok elé, a kiket illet. Most is folyamatosan van egy másik, hasonló eset, hasonló bír enyhébb kimeneteli körülményekkel, s erre csak azért nem reflectálunk most részletekben, mert az ügy nem érett még meg egészen a nyilvánosságra.

Aztán elvgre is ahhoz, hogy meggyéknek némely községének corruptionalis állapotai ne fajuljanak a végletekig, köze van nemcsak a törvénynek és a társadalomnak, hanem magának az államnak is, mely nem nézheti türellemmel és nem lehet az államéletre

nézve sem közömbös, hogy a községek előjárói a vádlottak padján szerepeljenek és oly mérvű demoralisációt keltsenek a népben, mely által az a legveszedelmesebb lejtőre jutnak.

Mikor a bírói bot egyszerű farkóvá törpül, mikor a papi öltöny csak üzemmel palástolására válik jónak, akkor már elérkezett az ideje annak, hogy a saját erkölcsi kötelességétől indítva, oda kiáltva a sáfíroknak, hogy az intelligencia, a kaput és a papi palást nem jogosít fel senkit arra, hogy a népet zsarolja.

(H.)

A bankkiegyezés. A két kormány és az osztrák-magyar bank között a bank alapvetőlyainak megváltoztatására vonatkozólag létrejött egyezség azt a határozatot is tartalmazza, hogy jövőben a főtanács jogosítva lesz a bank alkormányzói részére évi fix fizetést megállapítani.

Román vámszerződés. A „Pol. Corr.” egy bukaresti levele közli a tarifabizottság javaslatát a múlt évi autonóm tarifa megváltoztatása tárgyában: a javaslat az összes cikkekkel három csoportba osztja: az elsőbe oly áruk tartoznak, a melyek Romániában éppenséggel nem állítanak elő, míg a másikké olyakra, a melyek Romániában előállíthatók, vagy tényleg elő is állítanak. A vámszerződés a védvamos álláspontnak megfelelőleg, az első csoportba tartozó árukat aránylag csöklyé vámot, ellenben a második osztályba tartozókra jóval magasabb és végre a harmadik csoportba sorozott bevételi cikkekre a külföldi versenyt teljesen kizáró vámtételeket vetettek. Ez az összeállítás a francia bevételi árukra, a melyek jobbra főnyújtású cikkek, igen kedvezőnek, ellenben az osztrák-magyar bevételre nézve föltötte károsnak mutatkozik. Ha Ausztria-Magyarország, a mitől nagyon tartanak, szintén a védvamos álláspontra helyezkedik, különösen a szarvasmarha-és gabonabevétel szemben, akkor egy kereskedelmi szerződés létrehozása lehetetlenül válik. Mindamellett azon meggyőződés az uralkodó, hogy Románia aligha bele megy a vámbáború, mintán a Német-és Angolországgal fennálló szerződési viszonyokról fogva az eddig Ausztria-Magyarországból bevitt áruk onnan hozatának ugyan, de többé kerülnek.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése ápr. 12-én.

Elnök: Jelenti, hogy Pap Elek képviselő ellen indított sikkasztási ügyben a további eljárást beszüntették.
Következett a napirend: a községekről szóló törvényjavaslat folytatásának tárgyalása.
A tárgyalás folyamán a ház a 89-ik §-ig csakhamar elfutott s azt is változatlanul fogadta el, a VIII. fejezet címénél „A fejeletti tárgyalás”, felszólal:

Pali a füle hegyét megvakarva, kezdé: — Bizony baj van közepeben. — Fogs-e már beszélni? — heveskedék Tihamér.
— Nem kell oly nagyon sietni! — viszonozta az inas — azoknak sem oly sietős a dolog.
— Kiknek? — kiáltá az öreg Dárday. Pali vállán nagyot rántva.
— Hát bizony a muszáknak: — szól az inas, most már a feje tetjét vakarva meg — annyian vannak, címé el őket a fránya egyfölt-egy, hogy minden hóvégre tíz muszka jut.
— Nem baj az: — vágott közbe Tihamér bácsi — a honvéd nem szokta az ellenséget megszámlálni.
— Csakhogy — kezdé Pali — a honvédek ez alkalommal...
Tovább nem bírt szólni: szavai erőmegfeszítéssel visszafojtott zokogás nyomat el.
— Kedves Pali bátya, — esedezék Margit — szíjjon mi történt?
A mit Pali ezuntal mondott, talány lett volna megérteni, ha a körülmények már előre bizonyos sejtelmét nem nyújtották volna. Pali ugyanis hajlékos zokogás közt kezdé:
— Világos!... Oh jaj!... Honvéd, hol a fegyvered?... Neinde, rozsdá marja?... Lódujjatok haza!... Hahaha! Hallott az ember már ilyet?... Ugyan, nagyság uram, füssön egyet a tarkómar: mert ugy zug a fejem, mintha meg akarna bolondulni...
De most az öreg Tihamér kezdé már a türelmét vesztelni: azért Pali torkon ragadva, kiáltá:
Ha azonnal érthetően nem beszélsz, megfojtlak!... Miért bögsz itt mint a kárvalott cigány?
— Mész tudok én ráhogni is... Hehehe!... tudok én beszélni is: csak hogy az a három szó torkomat...
— Halljuk ezt a három szót! Rimáncodék az ifjú nő.
— Nincs többé honvéd!...
hörge a vén szolga.
— Megbolondultál? — kérdé hűdeve az öreg Tihamér.

Győry Elek: Nem tartja helyesnek, hogy ez a fejezet most tárgyalassék, amint hogy a ház nemokára nygis fogja tárgyalni a közigazgatási tisztviselők fejeletti ügyéről szóló törvényjavaslatot, amellyel ez a fejezet közel rokonságban van. Hivatkozik arra, hogy ilyen haladékra volt már praecedens, s azért a következő határozati javaslatot terjeszti be:

Tekintve, hogy a törvényjavaslat 8. fejezetében foglalt fejeletti eljárás, alapelveire nézve összefüggésben áll a közigazgatási tisztviselők, segéd-és kezelőszemélyzet tagjai elleni fejeletti eljárásról szóló, a közigazgatási bizottságnak 258. számú jelentésével előterjesztett törvényjavaslat: tekintve, hogy ugy ezen oknál fogva, valamint a fejeletti eljárás önálló jelentőségénél fogva a közérdek megkívánja, hogy a fentartaték is azon helyes álláspont, mely szerint a fejeletti eljárás a közigazgatás keretébe tartozik, egyéb alapelvek, külön beható, általános megvitatás tárgyát képeznek, határozza el a ház, hogy a 8-ik fejezet tárgyalása felfüggesztesék, és annak részletes tárgyalása a közigazgatási bizottságnak 288. sz. jelentésével bemutatott javaslat tárgyalásának befejezése után fog felvetetni.

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. ház! (Halljuk!) Oszintén megvallom, hogy bár elvontan tekintve és ha egy új elveken nyugvó törvényről volna szó, tökéletesen osztonán a t. képviselő ur kifejtett nézetét, de ez alkalomból valóban nem vagyok képes fel fogni annak indokolt voltát. Megmondom miért. (Halljuk!)

Ezen fejeletti részben éppen úgy, mint a t. képviselő ur által említett fejeletti törvényben nincs másról szó, mint az 1876. óta fennálló törvény némely intézkedéseinek módosításáról. Nem az alapelvek változtatásáról, hanem módosításáról és pedig oly irányú módosításról, — mint azt hiszem, mindenki, a ki a törvényjavaslatokat olvasta, tudja — a mely az eddig az illető tisztviselőkre nézve túlszigorúnak mutatkozó intézkedéseket enyhíti, annyiban a mennyiben a felfüggesztés idejére a fizetés egy részét meghagyja, sőt a teljesen ártatlanokra nézve — mint ez a fejeletti törvényben kimondatik és mint a részletekből könnyen kivethető — a visszatartott fizetés kiszolgáltatását is elhatározza. Ez az egyik. A másik az, hogy még bizonyos dispositiókat foglalt magában a fejeletti eljárás gyorsítása szempontjából is, a mi ismét épp ugy érdeke a fejeletti vizsgálat alatt levő tisztviselőnek, mint érdeke magának az adminisztrációnak, melyre nézve bizonyonyal ohajtandó, hogy tisztviselők sokáig vizsgálat alatt ne legyenek, vagy felfüggesztés esetében sokáig helyettesítésre szükség ne legyen.

Ezek azok, a mikben a javaslat a fennálló törvényt módosítja.
És méltóztatna megengedni, ha a képviselő ur által előbb említett fejeletti törvényjavaslat — mondjuk — elvettének az általános vitában, azért, mert a ház többsége azzal a törvényjavaslattal nem volna megelégedve, mi lenne az eredmény? Az, hogy az 1876. VII. t.-ez. lesz tovább is érvényben, mely ugyanezen alapelveken nyugszik, csak

hogy sokat a szelidítő és enyhítő intézkedéseket nem tartalmazza. Ha tehát valakinek a jogi alapelvek iránt eltérő nézete van, anna törvényjavaslat elvetésével és annak kapesán azzal, hogy az is később tárgyalatván, a mi módosítások benne vannak, el kellene, hogy essenek és vissza kellene állítani a régít — semmit sem nyerne.

Ezen szempontból kérem, méltóztatssék a t. ház belenyugodni, hogy tárgyaljuk le ezt a javaslatot, mert ez semmiféle elvnek nem praecjudál. (Helyeslés jobbjelöl.)

Győry Elek a miniszterelnök szavaira reflectálva megjegyzi, hogy ha bár csak egy törvény módosítása forog fenn, semmiféle sem helyes a vitát az illető törvény alapelveihez kötni, már csak azért sem, mert éppen annak a törvénynek a módosításáról van szó. Az természetes, hogy ha egy törvényjavaslatot elvetnek, a régi törvény marad érvényben. De ezzel nem éri végt minden, mert az elvett javaslat betervezésének kötelessége az új elvnek megfelelő újabb javaslatot benyújtania. Ezeknél fogva kéri határozati javaslat elfogadását.

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. ház! Mindenekelőtt kénytelen vagyok kijelenteni, hogy a t. képviselő ur enzim félreértett, mert én azt, hogy joga nem volna elvi vitát előidézni bárkinek, egyáltalában nem mondtam, eszembe sem jutott mondani, csak reá akartam mutatni arra, hogy az eredmény az esetben mi volna, hogyha egy nagy elvita után a 285. sz. törvényjavaslat elvettének. Nem vontam tehát a jogosultságot kétségbe, de nem estem ellentétbe sem azzal, a mit korábban mondtam, hanem kétségbe vontam a észleltesítéget.

En t. ház, most is abban a nézetben vagyok, hogy a észleltesítés tekintetében semmit sem érünk el, ha a fejeletti a tárgyalást most félbeszakítjuk és elhalasztjuk.

De mit gondol a képviselő ur, akkor mi volna a tárgyalások sorrendje? Méltóztatssék ez iránt nyilatkozni, mert bocsánatot kérek, ne méltóztatssék ezt rossz néven venni, az ily természetű határozati javaslatokat észleltesítet volna előzetesen közölni, hogy módjában volna embernek azt meggondolni és megbeszélni, de az ily meglepetésnél az ember azt sem tudja, hova céloz a javaslat. (Ugy van! jobbjelöl.) és nincs is az embernek módjában, hogy érintkezék azokkal, a kikkel a tündöket meg szokta beszélni. Méltóztatssék tehát a t. képviselő ur megmondani legalább azt, hogyan képzeli a további eljárást. (Halljuk!)

Győry Elek a ház engedelmével megjegyzi, hogy tudtával ugy enzim, mint a fejeletti javaslat, együtt fognak szentesítés alá terjesztetni: és valószínűleg, ha nem is közvetlenül, de közel egymáshoz fognak tárgyalatni. Ezért javaslatára arra törekszik, hogy kikerüljék azt, hogy ma elmondják itt mindazt, a mit akkor tartanak szükségesnek elmondani. Előre javaslatának betervezését nem közölte, a mit beismer, jól eselekedett volna. De ismétli, javaslatát annyira természetesen tartja, hogy azt el nem mulasztatná. Kéri javaslatát elfogadni.

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! Mindenekelőtt azt kívánom megjegyzeni, hogy a szentesítés alá való együttes

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája

(Apr. 13.)

Az eljegyzés.

(Eredeti beszély az 1848-9-ik évi szabadságharc idejéből.)

Írta: Nemethy Károly.

(Folytatás.)

III.

Mióta beszéltyünk két főalakját bemutattuk, négy nap múlt el. Lejjünk most ismét az általunk leirt és Margit által lakott házba, mert alkalmunk lesz az öreg Dárdayval és Alfréd nevével találkozhatni.

Az öreg hátrakücsölt kezekkel a szobában fel s alá sétál: Margit egy karszékekben ül, kezében hirlapot tartva.

— Az mégis boszontó, — kezdé az ifjú nő türelmetlenül — hogy az oroszoknak mindig ott kell lenniük, hol valamely nemzetnek letétre súlyos mérendő... Miért nem sepernek inkább a maguk ajtaja előtt?

— Ki tehet róla, ha a politika ezt így rendeli? — viszonozta az öreg sőtájt folytatva.

— Látom, a dolognak nem jó vége lesz — folytató Margit szomorúan. — A sötétség vakon neki rohan a világosság, hogy azt végké eloltsa... Szerenese mégis, hogy az oroszok Sziberijára az országban földrajzi pontot nem képez.

— Igaz: — dühnyögé Tihamér bácsi — csak hogy...

— Nos, mi történnék, ha a magyar nemzet a röviddebbet lumná? — kérdé Margit szikrázó szemekkel.

Az öreg Tihamér most az ifjú nő előtt megállott s nyomatékosan kezdé:

— Az történnék, hogy a jog szemben a jogtalansággal, minden eszközzel elme, mivel annak sérthetlenségét bebizonyíthatná... A hatalmas ily esetekben a hatalma fölött rendelkezni szokott.

— Ha szabad kérdeznem, mely részen van a jogtalanság?

— Azon a részen, hol forradalmárok a fennálló alkotmányt halomra dönteni szándé-

koznak — viszonozá Dárday Tihamér komolyan.

— Mondhatom, — kezdé Margit néma gúnyval — szavai engem bámulatra ragadnak.

— De még jobban az önéi engem — kiáltá az öreg, a helyzetről megfelledekezve. — Mit mondana edes atyja, ha ont, galambom, ily modern elveket hangoztatni hallaná?

— Azt mondaná, hogy liszládok vagyok s megdieserem, mivel azon nemzetet érkek, melyhez most tartozom s melynek jogaiért ferjem most a esatateron van.

— De összefér-e álláspontja atyja nézetével?

— A politika ezt nem kérdezi — viszonozá Margit mosolygva. Epp az ön szavaival élek, kedves bácsikám, midőn azt mondom, hogy ezt is a politika rendelte így. Lássá, családunknak hagyományja egész odaadással oda sátni, honnan nagysága, tekintélye s nagy vagyona ered... De én, ki most új hazát alapítok számonra, nem kötelességem-e s nem áll-e érdekeben elveimet összhangzásba hozni azokkal, melyek kedvéért szeretett Alfrédom egy egész fényes jövőt odavetett?

Az öreg Tihamér tekintetét megszágyonultán a földre szegzé. Margit szavai marados szörrelányásként gyötörték őt... Mitután Alfrédot, miként én nő épp oly hévvel szereti, miért nem lelkesül tehát tehát ő is, miként ez, öseséért, ki most a becsület mezején a hazaszeretet oltárán özetlenül áldoz?... Ez idegen nőt soha senki sem tanította a költő eme magasos szavaira: „A nagy világon e kívül uncsen számodra hely!”... s ő mégis családi hagyományokról mond le, csak hogy annak megfelelőhessen, mit egy új fogalom tőle követel.

Tüprekedését a hirtelen belépett inas, egy eredeti odon alak, szakította félbe.

Az inas nagy bajszán egyet csavarintva, mondá:

— Kérem átosszággal, szabad vóna-e egy újságot előadnom?

E szavakra Margit a karszékről felszökve, eszedze kiáltá:

— Beszéljen gyorsan, Pali!

— Mindkettőnek magas termetét hosszú parasztszuba takarta: a fejeiken ilő széles karimájú kalap pedig a vidék oláhainak típusához a kiegészítést képezte.

A vihar a két férfi kedélyére hatni látszott, mert az elemek tombolása közbe hangjuk nem vegyült. Némán ballagtak egymás mellett.

— Ujjongva tombol a gonosz, mert megjött az ország — kezdé az egyik. — Siessünk, Pali, mert előérzetem van, hogy még a parasztszuba sem biztos paizs.

— A falu nincs már messzire — viszonozá a másik. — Legfőkébb két puszkalóvnyit utunk van még... Engem csak az bánt, hogy a nagyságos Tihamér ur kizsánitása szerint, sokkal hamarabb kellett volna megérkeznünk.

— Képelem a nagyságos asszonyunk aggodalmát!

— Sebaj! — veté közbe az előbbi alak. — A varva-várt viszutalás mindig jökorjon.

Alig végzé be ez alak szavait, midőn hirtelen megállva folytató:

— Mintha lovak döbörgését hallanám... S nincs a közelben egy bokor, egy fa, mely mögöt elrejtőzhetnénk. Legjobb lesz, ha közösen tava ballagnak. Legalább a feltűnést kikerüljük.

Az olvasó, ki e két alakban Dárday Alfrédot s a Pali huszárt mindenesetre fölismerte, nem fog csodálkozni, ha kivívánitjuk, minden ellenvetés nélkül elfogadta. Mintha utjobban mi agszató sem mutatkozott volna, előre törekedtek tehát.

A lovak döbörgésének zaja közeledett most. Nehány percz múlva egy cirklő dzsidás-csapat ismerőseink nyomát ígétve követte. A vezénylő tiszt egyszerre sebes vágatással utassinkat utólérve, utjokat állván, kiáltá:

— Kik vagytok?

— Egyszerű földmivesek, vagyis inkább napszamosok. A szomszédalutba szándékozunk menni, hogy ott munka után lássunk.

(Folyt. következik.)

feltehetően eddig csak két törvényjavaslata, t. i. a törvényhatóságokra és a községekre szóló törvényjavaslata. Ez az egyik. Másik megjelölés pedig az, hogy már a t. elnök ur kimondta, hogy a községi törvény után azonnal jó a fejeletmi eljárásra vonatkozó törvényjavaslata tárgyalása. Különben, ha ház, én a célt akarom és teljesen kész vagyok hinni a t. képviselő urnak, hogy a tárgyalást nem lassítani, hanem inkább gyorsítani fogja a javaslat módját, annak elfogadását tehát a nyert magyarázat után nem ellenzem. (Helyeslés.)

Elnök erre határozatilag kimondja, hogy a fejelet közzé, a fejeletmi javaslat letárgyalása után fog tárgyalatni.

Erre következett a IX. a községi ház-társulat szövege tárgyalása, melynek szakaszai változatlanul fogadtattak el.

Elnök: Konstatálja, hogy a függőben maradt VIII. fejelet és 166 §. kivételével, a törvényjavaslata tárgyalása befejeztetett. Ezek a fejeletmi eljárásról törvényjavaslata tárgyalása után fognak sorrendre kerülni és pedig a fejeletmi eljárásról szóló fejelet a holnaputáni ülésen fog tárgyalatni.

Ezzel az ülés véget ért.

Külföld.

Háborús hangulat Görögországban. Athenből táviratú, hogy a kamara vasárnapi ülésén legelőször is tárgyalatott az a napirend, mely kimondja, hogy a kamara eskis olyan miniszterium iránt viseltetik bizalommal, mely a halálkérdés tanulat megindító háborúra van elköteleve. A napirend előzetes kérdés felvetése által elfutott. A kamara erre 129 szavazattal 83 ellenében (öt képviselő nem szavazott) elfogadta azt a napirendet, mely a miniszterium iránt teljes bizalomnak ad kifejezést. (Lelkes tetszésnyilvánítások.) A karzatokot a háborút elvető kiáltások hangzottak föl. A tüntetések folytatása volt az utcazón. Folyvást tartja magát az a hír, hogy a kamarát föloldozták és az új választások megejtését május 9-re tűzik ki. A tömeg által rendezett tüntetés alkalmával Delvannis kormányzó hosszabb beszédet intézett a néphez, véde a kormány politikájára, és azt ajánlja a lakosoknak, óvja meg a nyugalmat és tartsa tisztelben az ellenzék véleményeket. A szónok azon reménynek kifejezést, hogy a hatalmak végre is be fogják látni, mennyire jogosak Görögország kivánságai, s hogy azok mennyire nem ellenkeznek Európa érdekeivel. Delvannis következőleg beszédt: „Menjétek nyugodalomba hazá! Vízzeztök (Görögország Isteneben és a saját magatok erejében és kiáltások: Eljen a nemzet! Eljen a király! A néptömeg tetszéssel fogadta a beszédet.

A bolgár fejedelem egybehívása. Sándor nemzetgyűlési ülést összehívotta ki, melyre elrendelt, hogy a képviselőválasztások Kelet-Ruméliában május 23-án éjtessenek meg az érkező határozatának tárgyalása végett Sophiában összehívandó nemzetgyűlés részére.

Gladstone javaslata ellen. Gladstone homerül-törvényjavaslata folyton általánosabb és hevesebb ellenzésre talál. A „Times”, „Daily Telegraph”, „Standard” és csaknem valamennyi reggeli lap megsemmisítő bírálatot mond a javaslat fölött. Most már maga a „Daily News” is kétségessé tartja, hogy a törvényjavaslata a jelen ülés szakban törvényerőre emelkedik. Az általános megalom Gladstone javaslata ellen szerdán indul meg nagy meginggél, mely a Her Majesty Theatreben, Coopers lord elnöklet alatt fog tartatni, ki az előbbi Gladstone-kormány alatt Irszág alkirálya volt. E meoinggen az első határozati javaslatot Hartington fogja előterjeszteni s Salisbury és Rylands fogják támogatni. A második határozati javaslatot Goschen terjeszti elő.

Legujabb posta.

A gazdasági válság Németországban. Berlinből táviratú, hogy a képviselőház hetfői ülésén Minnigerode interpellációt intézett a kormányhoz, a mezőgazdasági termények árhaivatása ellenében fogantató veendő rendszabályok iránt. Lucius földművelési miniszter kijelenti, hogy a kormány a gabonának és marhák bevétel vámjának fellemelését jelenleg nem tartja kívánatosnak. A gyapjúval életelteljes használhatna ugyan a mezőgazdaságnak, de gyapjúval károsítaná a gyapjúipart és a gyapjúval életelteljes azert sem lehetséges, mert lehetetlen az oly kivételt juttatni megállapításra, mely a tényleges gyapjú felhasználásának megfelelően. A mezőgazdasági viszonyok az egész continenson rosszak s ez meg legkevésbé áll Németországra nézve. A kormány szakadatlanul szem előtt tartja a mezőgazdasági érdekeket és annak idején nem fog kénsni a megfelelő javaslatok előterjesztését, számitván az ügyben a parlament támogatására.

A bolgár fejedelem válasza. Sándor fejedelem a konferenciának vele közlő határozataira vonatkozólag a következő válaszjegyzéket intézte a ügyvezérhez: „Minden az ismeretes kikötést fontartanám, a hatalmasságok egyértelmű határozatával szemben kijelentem, hogy a nemzetközi döntvény előtt meghajlok. A kormánynak a hatalmasságok együttes jegyzékére adott válasza csak annyit mond, hogy a kormány a közleményt tudomásul veszi.

Az új szorb külügyminiszter. Szerbiának külföldi levo diplomatai képviselőjéhez körjegyzéket intézett, melyben elmondja, hogy a Ristic-cabinet megalkotását főleg az hisztította meg, hogy Ristic a hadsereg létszámát jelentékevényen le akarta szállítani. A körjegyzék kijelenti továbbá, hogy az új cabinet igyekszik fog az összes államokkal fennálló barátságos viszonyt fenntartani és megszilárdítani.

Bismarck az egyházi törvényekről. Berlinből táviratú, hogy az urak-házban Bismarck nyilatkozott az egyházi törvény felől. Ezzel maga levén a májusi törvények idejéből való miniszterek közül, magára vállalja

azokért, mint hadviselő törvényekért az egész felelősséget, úgy öszeségében mint részleteiben. A májusi törvényekhez való ragaszkodást úgy tüntetik fel, mint becsület dolgot. De hisz egy-egy kormányának a tisztessége az ő szilárdaságában s nem köztököző kedvében áll. Igen, ha a pápa vagy Franciaország hadseregével támadná meg, akkor lehetne becsület dolga elbeszél: de a király engesztelő hajlama által a becsület nem szenved semmit. Hisz a harczt is nem felekezeti, hanem politikai okokból kezdte meg. Az a remény, hogy bekés hajlanu pápa kerül, teljedtet. Ezért aztán tárgyalásokat kezdett s a májusi törvényeket alaposan tanulmányozva úgy állarta, hogy azoknak sok intézkedése az általam nézve értetelen, másoknak pedig sérelmes. Az állam közbeljárása papnővel és alkalmazás terén jóformán hatástalan, minthogy a katolikus pap, akár valamely ezebeli katonának, mégis csak mindig a saját egyházi felelősségének engedelmeskedik, amit a katonák szobott a maghatóság papokkal szemben épp oly tehetetlen, mint Olaszországban, Franciaországban, Spanyolországban, a hol pedig a papok nemzeti érdekeltségűek vannak áthatva. Németországban a papok több engedményt adjon, csak az akadályozta a kormányt, mert a legyelműség az egyházi szabadságot forradalmi cselekedés használt fel. A pápa igen szelid lelki, megsejtető ur, a mit nem mondhat el bármelyik mindenki a birodalmi gyűlésben. A pápa a szabad katolikus egyházat képviseli, a centrum pedig a katolikus egyházata parlamentarismus vagy a választások szolgálatában.

TÁVIRAT.

Kiegyezési tárgyalások Romániával.
Budapest, apr. 13. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A román kormány késznek nyilatkozott a kiegyezési tárgyalásoknak Bécsben a meggyezési tárgyalások, melyek már a jövő hét folyamán megkezdődnek.

NAPTÁR.

Április 14. Szerda. Róm. kath. Tihor. — Prot. Tihor. — Görög-örösz (április 2.) Tihor. — Nap két óráig, nyug. 6 ó. 48 p.
Április 15. Gröfnd-Áfréd es. kir. kamaraművész hangversenye a Gröfnd-Áfréd teremében d. u. 5 és fél órakor.
Április 16. Arad megye közigazgatási bizottságának rendes havi ülése d. e. 9 órakor.
Április 16. Arad város közigazgatási bizottságának rendes havi ülése d. u. 4 órakor.

HIREK.

Arad és Vidéke.
— **Előfizetési felhívás az „Aradi Közlöny” I. évfolyamának II. dík negyedikére.** Az „Aradi Közlöny”-nek, mely mindennap, tehát hétfőn és ünnepek utáni napokon is megjelenik, negyedévi előfizetési díja csak annyi, mint a többi aradi magyar lapoké. t. i. helyben 3 frt, vidékre 3 frt 50 kr. Azonkívül „Aradi Közlöny” előfizetői a „Gombostű” című társadalmi és szépirodalmi havi folyóiratdíj nélkül kapják. Kívánatra mutatvány-számokat bárkinnek díjaztunk ki. — **Felkérjük különösen mindazon t. ez. előfizetőinket, kiknek előfizetése mult hó végén lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a szerkiüldésben zavar álljon ba.** — Az „Aradi Közlöny” kladóhivatala.

Lapunk kiadóhivatala 10-étől fogva főtérén a törvények mellett Neumann-féle ház utcára nyúló helyiségben van. A szerkesztőség ezáltal is a Hermann-ház első emeletén marad. A ki azonban esteli 7 óráig a lakóközönségnek a lap rendes rovatjában közölni, azt kívánjuk, hogy a törvények mellett a nyomdahalás-utczán Neumann-féle házban, a megváltóság-utczán a székelyi kereskedői iradiban általánosan székelyek. Figyelmeztetjük egyháziakat a t. ez. közönséget a „Szechenyi-irodalmi intézet”-nek e számunk más helyen olvasható közleményében.

Izgalmas események a pályaudvarban. Sensatios hirtelen előtértak tegnap délután Aradon. E hír szerint a magyar kir. államvasutak aradi indóházában nagy vasuti szerencsétlenség történt, midőn a délutáni budapesti személyvonat az indóházba robogott. Több vasuti kocsi kisklott és felborult, minek következtében két ember meghalt és többnek megsebesült. Maga a vonatvezető is csak súlyos sérülés árán menekült meg a szétzúdulástól. Természetesen a borzasztó hír nagy izgatottságot keltett Aradon és többen kisettek az indóházhoz, meggyőződést szerezni arról, hogy mennyiben áll e hibor hír. Erélytel szemben az állomás főnökségét tett értesüléseink alapján a következőket közöljük: A Budapestről érkezett 404-ik számú személyvonat 4 óra 30 perczkor ért be a pályaudvarba, hol az éteretlent lépésvénye a podgyászkoesi kisklott és egész nagy ságában oldalra fordult. Az utána jövő kocsi mentén természetesen hatalmas rázkódás következett be és utasok részint előre buktak áltlkból, részint ledöntögettek a kocsiokból. A podgyászkoesi álló főkapuz Dóry Károly kibukott helyéről, de oly szerencsésen esett a földre, hogy annyira jelenték-

telem zúdulást szenvedett, hogy minden erőteljes nélkül tudott hazat menni. Eközben az utasok gyorsan elhagyták kocsijaikat és az állomás szomszédját Bóhm Lajos állomás főnökkel a podgyászkoesiohoz sietett és utóbbi azonnal elszedeked a más helyreállítására iránt, s az esti órákra már rendelkezési állapotban is volt a podgyászkoesi, melynek kiigazítását Korbuly József felügyelő-mérnök ellenőrizte. Az utas közönség helytá, hogy semminemű szerencsétlenség nem történt, a kiállott izgalom után nyugodtan hagyta el a pályaudvart.

A tavaszi vásár a városnak következő hónapban és helypénzben 2805 frt 83 krt. pálinkabehozatali díjakban 32 frt 79 krt. összesen 2838 frt 62 krt jövedelmezett.

Az aradi polgári önkormányzat f. évi ápril 12-én tartott választmányi ülése alkalmával felvett jegyzőkönyvök közül a következőket: Kövér Gyábor főelőzsmester előadja, hogy rendes tagokul felvételre következők ajánlottak: u. m. Schauer Lajos, Wild János, Ajtay Károly, Pollák Vilmos, Barth József, Hauptmann József, Deák Dániel, Pavelfa Ferenc, Brettschneider József, Hingler János, Pataky Gusztáv, Skriba Antal, Vitkay János, Rózsa Géza, Popovits István, Kitti Nándor, Schiffer Alajos, Thöcherer Alajos, Gruber István, Schwab Antal, Czanner András, Bettelheim Adolf, Milnavits Miksa, Pálffy Ede, Gyeyer Román, Duzsek István, Nyári Vilmos, Szántai Lajos, kik ellen kifogás nem történt, az egylet tagjai közé felvették. Hermann Gyula egylet tag drb (liget terem) részvényét az egyletnek ajándékképpen visszaad, mi tudomásul vették s a nagyköli ajándékönyvök jegyzőkönyvi közzémet nyilvánították. A f. évi április 25. és 26-ikán tartandó meggyezési díjfelvetésnél mely lövése 10. legtöbb mozsára 3. körölvészetre 10. összesen 23 óráig lesz kiadva.

Janovics Uros helybeli ügyvéd eljárásirónak nevezetvén ki, az aradi ügyvédi kamara lajstromából magát kitöröltetni kérte, bejelentvén egyzersimind, hogy ügyvédi iradját A varfolyó helybeli ügyvédnek adta át. Az aradi ügyvédi kamara nevezett ügyvédt a kamara lajstromából kitöröltte s azon bejelentését, hogy iradját Avarfolyó Ferencnek adta át, tudomásul vette és e körülményeket valamennyi bírósággal közölte.

A színházépítési bizottság tegnap délután tartott ülésében Salacz Gyula elnöklet alatt tartott voltak: Institoris Kálmán, Párcz István, Virágh Lajos, Rozsnyay Matyas, Vargassay Lajos, Aknay Andor, Kneffel Károly és Eckstein György. Olvasottak a kiküldött albizottságok jegyzőkönyveit, melyek jóváhagyólag vették tudomásul s a mai közgyűléshez fogtak betérjesztetni.

Halálozás. Kegyelettel kell megemlékeznünk nekünk aradiaknak is dr. Bóhm Jakab főorvosorvosról, ki hétfőn délben Budapesten életének 66-dik évében elhunyt. Dr. Bóhm 1849-ben mint katonaoorvos az aradi vár börtönében szülődő hazafiak iránt oly nemes és kiméletes magatartást tanusított, hogy a börtönből kiszabadultak vert ezüsből készült kirttel lettek meg, melyen e szavak olvashatók: „1849. az emberbarátunk — Bogdanovich Villibald, Galvagni Cesar, Beniczky Lajos, Karásonyi István, Mayráber Ágoston, Szapary Géza, Piszatory Sándor, Tallán Endre, báró Uechtritz Emil, Zuber Antal.” 1867-ben mint körhazvezető Budapestre került és itt orvostársainak teljes tisztelet és szeretet érdemelt ki. Utolsó éveit Budapesten tölté és kevés nappal halála előtt az izr. ösztöndíj-egyletnek 2000 frt. az orvosok egyletének 200 forintot adományozott. Nyugodtanak békében a derék férfi hamvai.

Esküvő. Kedvvel fiatal Agnol, szótársulatunk egyik hódvált tagja, föltő hó 18-án d. e. 9 és fél órakor vezetni oltárhoz a helybeli izraelita imaházban Hecht Emma kishelyszent. Hecht Manó polgártársunk kedves leányát.

Megögett gyermek. Gyula-Varsándról írja levelezünk, hogy ott a mult heten Gyula n. Györgye ottani lakos Flóricza a nevű 2 éves leánykaja valahonnan egy csomag gyufát kerített kezé közé, s azzel játszadozott. A játék azonban nagyon szerencsétlenül ért véget, mert a gyula meggyuladván, attól a leányka ruhája lángba borult, s ő oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy másnap ennek következtében meghalt.

A borosjenői ipartársulat alakulását a földművelési ipar és kereskedelmügyi miniszterium jóváhagyási zaradékkal elhívta küldte le a megyei alispáni hivatalához.

A bíró akarta megvesztetni. Plaj Péter unjantói lakos mult év augusztusában Kovács Béla törzségi jegyző asztalára — ki mint vizsgáló bíró szerepelt — 5 frtot tett az azon kijelentés, hogy az ellene folyó vizsgálati ügyben segítsen rajta. A vizsgálat és cselekményekben megvesztetést látván, jzökönyvet vett fel Plaj Péterrel, melyben az beismerte a vesztetést, és aláírta a jegyzőkönyvet. A törvényszék ez ügyben tegnap tartott veltárgyalást és Plaj Pétert, ki most tagadta, hogy vesztetést akart, és azzal megmentetözt, hogy az őt forintot bíróság gyanánt tette a bíró elé, a jegyzőkönyv és tanu, ki akkor, midőn a vesztetést akart, tolnokként szerepelt, azonban a vesztetést bizonyították, minek folytán Plaj Péter I. havi fogház és 10 frt pénzbüntetésre ítéltetett.

Holyagos himlő. Kirtésről írja levelezünk, hogy a holyagos himlő ott egy halállal végződő esettel lépett fel.

Az aradmegyei rendszertől méhesegylet folyó évi februarhavi rendszertől közgyűlésnek az együlettel felszólást kimondó határozatát a helygyűlési elnök helybenhagyta.

Eljegyzés. A napokban jegyezte el Steiu Zsigmond pankotai lakos, övz. Lillienberg Józsefné kedves és mélt. leányát Julianát.

Hatóság elleni erőszak büntetvevel vádolva állott a törvényszék előtt tegnapi délután Avram Alhusszndru nagytnagyi lakos, mert meg mult év szeptemberhaviában fejszével szegült ellene a nála megjelent, és adóban lefogászt disznóját elhajtani akaró községi előjáróságnak. Szidalmazta őket, s a községi rendőrk fejszével akart nekik rohanni. A vádolt vizsgálat során és a végtrák gyálason is konokul tagadott, a törvényszék azonban öt tanu egybehangzó vallomása alapján, 6 havi börtönrre és három évi hivatalvesztésre ítélte.

Áldozár-felszentelés. Németh József püspök a napokban szentelte fel Neuhörh Mihály, Schrader László és Boldizsár Ferenc vezéret papavendékeket áldozárokká.

Közseggyezői választás Baraczházán. Az üresedőben volt közseggyezői állásra a napokban volt a választás Baraczházán és ez alkalommal Szekes Antal Gyula fehértemplomi szolgabírói díjakot a választottak jegyzőre.

Köszönetnyilvánítás. Deutsch Bernát ur temesvári lakos, az aradi izr. jótékony nőegylet alapítójához 100 frtnyi adománnyal járult, oly ezéll, hogy az alapszabályok értelmében ő is kedves neje az állandó tagok sorába vették fel. Nemeslelkű adományaért ez uton is fogadják az egylet halás köszönetét. Aradon, 1886. április 12-én. Hirschmann Rozália, elnök.

Éjjeli ór a kályhalyukban. Érdekes esetet tárgyalt tegnapi délután a helybeli törvényszék büntető bírósága. Fik a Mitru éjjeli ór egy alkalommal szokása szerint jól felöntöztvén a garatra, a helyett, hogy a falut örizte volna, bebörtöklé a községvárhoz és ott bevetette magát a kályhalyukba. Korán reggel, mikor a postás gyerek a községvárhoz ment, hall valami nyugosít és mozgást a kályhalyukban, kétségessé látván it, mire Fika uram nagy kormosan előlépett, meg mindig meglehetősen beragva. Előszólt, s a esendőrségre vitték, hol azt vallotta, hogy öt valami Triff felbujtotta, hogy a községi pénztárt rabolja ki. Ezért aztán a törvények elé kerültek ő és Triff. Triff a vádokról nem tud semmit, s most Fika is azt vallotta, hogy a esendőrsék előtt részeg fejjel azt sem tudta, mi beszél, és halálos ítéletet azt sem tudta, Ez áldotta alapján, miután nála különben sem találtak semmi feszítő eszközt, vagy más valamit, a mivel a pénztárt kinyithatta, vagy felkészíthette volna, a törvényszék a vád alól felmentette.

Tüz. Csicsérről értesítünk, hogy ott folyó hó 8-án Vidovits Péra földesgazda háza leégett. A kár 200 frt: a ház nem volt biztosítva.

Huzánk és a főváros.

Kinevezések és előléptetések a keresk. miniszteriumban. Ö Folsége a keresk. miniszter előterjesztésére, Kisfaludi Lipthay István miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott osztálytanácsos valóságos miniszteri tanácsosok; haraszt Bernolak Sándor és Mihailovich János osztálytanácsosi címmel és jelleggel, továbbá Kvasov és bragyáni Kvasov Ede osztálytanácsosi címmel felruházott miniszteri titkárokat valóságos osztálytanácsosok; Szász Robert, Balogh Vilmos, Biró Tamás és Jamitzky Jenő miniszteri titkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri fogalmazókat, továbbá gróf Batthyány Tivadart, a fumei uszmányok kapitányát, valamint dr. Ledeyér Sándor miniszteri fogalmazót, valóságos miniszteri titkárokká nevezte ki; Székely Gyula miniszteri fogalmazónak pedig a miniszteri titkári címmel adományozta.

Az erdélyrészi közművelődési egylet közgyűlése augusztus 29-ikére üzenett ki, mely alkalomból nagy nemzetközi ünnepeket rendeztetni.

Károlyi Sándor gróf indítványa. Pestmegyének, mint már táviratunk is jelentette, tegnap igen érdekes közgyűlése volt. A közgyűlésnek igen sok tag jelent meg s gróf Szapary István főispán megnyitván az ülést, az alispáni rendes jelentés előváltása után gr. Károlyi Sándor emelt szót, először megváltóztási tárgysága minőségében. Utalva a földhírtokos osztály helyzetére, kifejté, hogy a bajok egy részét hitelszövetkezetek orvosolhatnák, de olykép, hogy a megye állana az ügy elére egy oly központi intézet alakításával, mely nem részvények, hanem alaktványokon nyugodnék, ellenőrizné a községi szövetkezeteket és hitelt szerezne nekik. Mintegy száz ezer frtnyi alapra volna szükség, adjon ehhez a megye 40.000 frtot, ragadja meg a kezdeményezést s ha Pestmegye ez ügy elére áll, sok más megye fogja követni, a magyar faj javára. Elnök eljénzés követte a beszédet, aztán Földvár Mihály alispán szólalt fel, üdvözölve a gróft, mint örökösét egy olyan nagy nevet, melyhez a legszebb kegyeletű emlékek fűzők. Pestmegyét: régebben egész kis országgyűlés volt e megye gyűlése, a régi jó táblahírtok s a kiválóbb nemesek együtt küzdöttek it a haza javáért: most a változott viszonyok közt, parlamentni rendszer mellett, a megyének más a feladata: hogy a kulturális eszmék előharcosza legyen. Az indítványt, mint az élet szükségleteiből eredőt, az alispán pártolta. Hasonló értelemben szólt aztán gróf Gyula Lajos, Gtuler Gyula s még többen és a tiszta egyhanglagn kimondta, hogy gróf Károlyi Sándor indítványát helyesli és elfogadja. Azonnal meg is választották a végrehajtó bizottságot, mely az ötvös terv valóstítására szükséges előkészületeket megtegye. Délután alakult meg a pestmegyei gazdasági egyület s a megye birtokosai nagy számmal jelentek meg s elnökké gróf Károlyi Sándort, alelnökké ifj. Hólyos Józsefet és Beniczky Gyábor választották. A megye pártfogása alatt eddig fennállott állattenyésztési egylet beolvasd az új egyesületbe.

Választások a püspöki karban. Trefort Ágoston választotta miniszter — mint a „P. N.” értesít — a király ő felségéhez intézett felterjesztésben a boldizsárbanai püspökségre, — mely Ipolyi Arnoldnak nagyváradi püspökké kinevezése következtében megüresedett —

Bonde Imre újvidéki apát-plébánost, Újvidék városának országgyűlési képviselőjét ajánlotta, javaslata hozza továbbá, hogy Schuster Konstantin, Kassa városának köztisztviselőben álló püspöke, a város püspöki székhelyét helyezessék át: és végül, hogy Latinovics Gyábor bajai prépost és országgyűlési képviselő kassai püspökké nevezessék ki. A király ő felségének határozata a felterjesztésre nézve legközelebbre várható.

A nagy szerencsétlenségéről, mely a fővárosban a koronaherezeg-utczában történt, rövid táviratot már közöltünk. Müller Jakab építést megkezdtek, mellet, még a régi ház bontási munkáit befejezték volna. Még néhány pinczefal áll a régi alapból s hetfőn gödröt ástak, aztán négy munkás lement. A földréteg meg volt támasztva, de nem elég gondosan s így rejtett fal beomlott. „Maga alá temette a négy munkást. Azonnal jelenlétek a kapitányságnál s Pekéry rendőrtanácsos rendőrkkel, Szerberoszky Szaniszló pedig tisztokkal gyorsan megjelentek a szerencsétlenség színhelyén. Akkor már, nagy tömeg gyűlt ott össze, alig lehetett szétoszlatni. Mentésnek láttak, de az egyik eltemetett munkást: Jeszenszky Mihály huszonöt éves ötéves kőműves-legényét már halva huzták ki a romok alól. Feje és melle bő volt zúzva, nyolcvanaszáz kő esett rá. Másik térszintén halálosan megsejtett, míg ketten jelentékeny sebekkel menekültek. A vizsgálat fogja kideríteni, történt-e vétkes mulasztás, felelősségre vonható-e valaki a szerencsétlenségért. Eddig csak annyit constatáltak, hogy a beomlott másfél méter hosszú s ugyanoly magas rejtett fal nem a most lerombolt házhoz tartozott, hanem egy még régebbi épülettől maradt fenn.

A katonaszabaditók ügyében a fővárosi rendőrség szabaddalra helyezte Fried Lajos és Gutmann ügyököket. Kik azzal vannak vádolva, hogy Brooser, üzemelt elősegítették. A rendőri előnyomások ugyanis már annyira haladt, hogy a folytatás vizsgálat eredményét e két egyén szabadon bocsátása nem veszélyeztettheti. Brooser még mindig makacsul tagadja a terhére rótt bünteselekményt, de az előnyomások alapján mindjohabban megerősítést nyer az a gyanu, hogy Brooser katonaszabaditók ezirnt számos fiktál becsületnyert árszedtet hazán ut össze. A szabadon bocsátott Fried Lajos és Gutmann ügyököket Brooser ellen igen terhelő és szemponttaló vallomást tették, melyek a vizsgálat során is, megerősítést nyernek.

Öngyilkos hadnagy. Nagyváradról írják: Szombaton délelőtt Kovács János, 101. gyalogezredhez tartozó fiatal hadnagy lakásán katonai lövegyvel agyonlakte magát. Két levelet hagyott hátra. Egyet katonájának és egyet barátjához hadnagyoknak. Az öngyilkosság után nemokára a katonai kórházba szállították az öngyilkos hadnagy holttestét.

A szamaritánus előadások melyeket a fővárosban a város-kereszt-egylet igazgatósága e bört folyamán rendezett, dr. Goldzieher Vilmos előadásával véget vezet. Dr. Goldzieher a szinvakasról értekezett, melynek fölismérése főképp a vasuti és hajózási szolgálatban igen fontos, mert a jelző színek félreértelmezése nagy szerencsétlenségeket okozhat. A szinvakasg föllep minden különböző betegségek s a tulajdosságon dühányzás és a szexuális következménye is. Az értekező szövege a halgyörgy s a szem különböző sérüléseiről, a gyarakban, tányakban követendő óvó rendszabályokról. A hallgatóság teltszélle kísérte az érdekes előadást.

Vasuti szerencsétlenség történt vasárnap este a zakány-zágrábi vasút lepvániai állomása mellett. A vihar következtében egy vonat három kocsija elszakadt és meglehetősen erővel nekiment a budapesti postarovatnak. A 15. sz. örháznál a waggonok beléitköztek a mozdonyba, az egyik kocsi teljesen szétzúródott, de aztán sikerült a többi kocsiakat oda-kapcsolni a vonathoz, mely négy órai késéssel érkezett Zágrábba.

Szegedi hírek. A sorozó-bizottság tegnap a III-ik korosztálybeli 1-500. sorozamú utazókat vizsgálatra meg és az előállott 179 várkötelek közül 62-öt talál alkalmasnak kadikegázatra. — A Tisza újabbban 7 centiméter áradt. — Bor-és palinka kiállítás volt f. hó 8-10-ig mely kitűnően sikerült és 72 kiállító vett abban részt. — A vámpénztári ellenőri állásra 30 pályázó akadt. — Nagy vérengzést vitt végbe Szabó Ferenc és Tari György paraszt gazda a birtói néven tegepelőtt. Szabó szótvalás közben fegyvert fogott Tari, de az nem vőlt el. Erre a fegyvertalossá kölcsönösben sérült hagtók egymárra és a Tari köztelt. Csandorok viték be mind a hármat a börtörházba.

Rövid hírek. Jákai Dr. Kasanyos több napra Gyula-budapest. — Dr. Kasanyos szky Gyula a budapesti egyetem hitvány karához nyilvános rendes tanára, — a közönség egyetemen pedig a pandektajog kiűnő tanácsköv. dr. Kiss Mór negyzsében jogacademini tanu neveztetett ki. — Dr. Axamethy Lajos fogalmazó a vallás- és közokt. miniszteriumban valóságos miniszteri titkárrá neveztetett ki. — Pestmegyei hídegkütiaik kikörlirtu, hogy kálvinstakká akarnek lenni, megmaradnak katolikusoknak, mert a püspök már elváltotta azt a plebánost, a kivel elégedetnek voltak, s új papot adott nekik. — A vas megyei függetlenség párt nyilatkozat, hogy nem fogadja el Polonyi Gézát képviselőjelöltnek a nemzetjavri kerületbe.

A nagy világ.

A király arcképe. Flórenczi festőnár dolgozik a burgban királyunk ő felségének arcképein. Az ugynevezett István-terem egyikében rendezték be számára műtermét s ő felsége többször áll a művész előtt. Az arckép már csaknem készen van, csupán utolsó simításokat kell rajta végezni. Most Ják, hogy minden tekintetben sikerült a Flórenczi festőnek alakját. Az idegen művészt Gelli Edénnek hívják, képei az idei bécsi kiállításán is feltűntek. Gróf Wilezek János ajánlotta őt a művésznek, ki nemcsak magán festette le a művészt, hanem más képeket is rendlt nála. Mondják, ő felsége belegyö-

zett volna, hogy arcképét a berlini jubilaris kiállításba is beküldjék.

Nihilista összekülvést fedeztek föl. A Times egyik pétérvári átirata szerint, a donkizottok közt. Antó faluban, 30 versnyire Norocserkavszkótól, hogy mostanában a császár és trónörökösért várják. A rendőrség egy nadasban nagy mennyiségű dinamit-töltényt és robbanó-bombát kintatott fel. A gyanta a fatási bíró fára irányul, a ki kizokkált. Ugy őt, mint deszesét, a ki mint tanuló Pétervárot tartózkodik, azon a ezimen, hogy nihilista ügy-nökök, előltek. A ezar utja e fölfedezés követekeztében elhalasztott.

Borzasztó tengeri szerencsétlenség jelentenek Triestből: Az „Oxford” nevű olasz gőzös Tropanából Messinába ment és a Punta dell Campanellánál sziklára ütközött. Az erős lökés folytán nagy rémület támadt, a tolongásban sok embert a tengerbe taszítottak; két matróz is a tengerbe veszett. A hajó kapitánya ászavetto, hogy neje, mivel két hónappal ezelőtt költ össze, szintén elúnt és kétségbeesésben elhagyta magát.

Bécsi arisztokraták műkedvelői előadása. A bécsi Schwarzenberg-palotában a fehér-kereszt és a poliklinika együttes javára rendezett első főtéri műkedvelői előadás tegnapelőtti fényes és nagy sikerrel folyt le. Már a megelőző próbákon megtelt a nézőtér s az első estélyen a legvalogatottabb társaság jelent meg. A hölgyek pompás toilletekkel és ékszerrel viseltek. A színpadon szereplők még nagyobb fényűzést fejtettek ki. Az udvari palotában Esterházy Ferenc, Lajos Viktor és Vilmos főherczegek továbbá a nassau herczegi pár foglaltak helyet. Az előadás kitűnően ment. A palota második emeletén levő nagy terem hátterében volt a kettő való vörös damaszt-szőnyeggel elárt színpad. előtte báró Rotschild Nathaniel zenekara, mögötte a kétszáz személyű befogadó nézőtér. A piaci színpadon Jauner igazgató rendezői genije, valóságos csodákat művelt. A darab „Götterdämmerung in Wien” című a bekéltlenkedő Olympuson kezdődik, honnan az istenek a szökevény Hebe felkeresésére indulnak, a ki Bécsben pinczermőnek állt. A második felvonás Bécsben játszik a Ringen, hol egész sor bécsi tipussal találkozunk; majd a muzsák csarnokában a múlt évi színi újdonságok parodisztikus revüje következik, melyet tizenkét új magán-hölgy által különböző testőrgyűrűben járt négyes-fejcs-bor-vágló a bécsi mulatózás által megújított istenek visszatérnek az Olympusra. Az előadás folytonos derültségekben tartja a nézőket és különösen Metternich herczegné (Juno és a divat), b. Bourgoing (egy elhűsített francia), B. Burhovics (Lapiter), Hatzfeld herczegné (berlini hölgy) kepeztek az óváci központját. De valamennyi közreműködő kitűnő magiért, a díszletek, csoportosítók kápráztatók voltak és táncot, couplet, dal mind meg kellett ismételnie. A trónörökös nagy néprajzi vállalatát jelképező zár-táblán tizenötökös társat kellett.

Rövid hírek. Sternnek báró tengerészeti főparancsnokság állapota ismét rosszabbra fordult, a nagy aggodalomra ad okot. — Föld rengés volt Spanyolország granadai körzetében több helységben. — A hajó kizárólag újabb hírek szerint, magyarázat, babár nem testileg teljes állapotába esett, meg regényes építkezési sem érdeklők többé, egyáltalában senkivel sem érintkeznek a szolgákon kívül valószínű, hogy e tarthatatlan helyzetnek rövid idő múlva jelentős politikai változások fognak véget vetni. — A heereség Battyány-órák kérésé föltt tanult pórt, melynek érdekében magyar és osztrák jogászok is utaztak Londonba, e hó 8-án kezdték tárgyalni a court of appeal előtt, de csak odáig jutottak, hogy felolvasták az iratokat; a bíró aztán elhalasztotta a tárgyalást. — Nagy hideg uralkodik Párisban négy nap óta, a hőmérséklet egészen a fagypontra szállt alá.

SZÍNHÁZ.

(Arad, ápr. 12.)

Romeo és Júlia.

Az aradi közönség elítélte teljes számmal együtt volt, bucsuzói kérésné asszonytól, ki ma lépett fel utolszor, mint tagja e színháznak, hol annyi fényes sikert aratott s az elismerté annyi kitüntetés jelenében bizonyítja az egész saison folyamán. Semmi se bizonyítja jobban e közönség méltótlát, mint az állandó meleg rokonszenv, mely a művésznő iránt volt, s melyet nem birt elfojtani a korlátolt és elfogult bíralt, sőt a báványozók szeretlen buzgalma sem. Kérésné asszony itt maradandó emléket hagyott maga után, s mi csak azt kívánjuk, hogy az emlékébe zart lépt, mentül többször es sürűben, alkalmat legyen összehasonlítani az eredetivel. Hadd lássuk ismét Fedora buzgó szemeit, hadd halljuk Denisót a megránsít leány szívdobogó vallomását a Clairetől a bukkáság, a fivőrel és gyűlölet megragadó accentján. Es mindenek fölött, hadd gyönyörködjünk Ophélie szíza, naiv szízeségében, es tapasztalja a legszebb Júliát, midőn a szerelmű vagy egész bevével, festői helyzetben, a híres monológot szavalja. (III.):

Gallop apace, you fiery-footed steeds.

Kérésné asszony, reméljük, alkalmat fog nekünk adni ez összehasonlításra. Hisz ő nem feledheti e város, e színpadot, melyhez kétféle emléke csatolja: a tanuló évek zengő próbái, kínos vergődés, keserű csalódásai, meg a biztos, művészi alkotás édes gyönyöre mely pötholhat e földön minden örömet, a melyet nem pótolhat semmi.

Kérésné jutalmajátéka és bucaufelépte valóságos ünnep volt az aradi színházban. A közönség elarúsítja a művésznőt a rokonszenv s az elismerés jelével, es minden szíu után viharos tapsal hívta a lámpák elé. Tisztelői két pompás babékoszort és három eszokrot dobta a színpadra, midőn a művésznő először kilépett, s a zsinórpadláról virágos hullt reá. Az egyik koszoru szalagján a következő szavakat olvastuk: „Bucsú, a viszontlátás reményében.”

KISS MIHÁLY vendégjátéka.

Arad városi színház.
Folyó szám 195. Évad-bérlet 153.
Szonda, 1886. Ápr. Áprilishő 14-én.
Üdvöske.
Operette 3 felvonásban. Irák: A. Duru és Chivot.
SZEMÉLYEK:
Loran, Pionbina fejedelme — Boránd Gyula.
Flanetta, leánya — Nyilas Ilona.
Fritellini herczeg, Flanetta vőlegénye — Horváth Arnold.
Rocco, bérlo — Tiszay Deszö.
Pippo, eselődje, birkapásztor — Kiss Mihály.
Berina, pulykapásztorleány — Halnayne.
Orvos — Györe Alajos.

Kezdeté 7 órakor.

Heti műsor.

Csütörtök: „Egy millió”, francia vígjáték 4 felvonásban.

Péntek: „Pünkösöd Flórenszában”, operette 3 felvonásban, a színpadon először.

Szombat: „Pünkösöd Flórenszában” (Balogh Gusztáv karnagy jutalmajátéka.)

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

A kovaszinczi gyilkosság végtárgyalása.

— Második nap. —

(—Z.) Fokozódó érdeklődés mellett folytatták ma a kovaszinczi jegyzőgyilkosság végtárgyalását. És a mint fokozódott a közönség érdeklődése, úgy növekedett ma az egész büntetőnek s a tárgyalásnak érdekessége. A büntény előzményeinek s a büntet elkövetésének körömlátái már világosabban kezdenek kibontakozni. Annyit már egész bizonyosan tudunk, hogy az a sereg kovaszinczi ember, a ki ott ül a vádlottak padján, egytől-egyig halálos ellensége volt a kovaszinczi jegyzőnek. Egyik-másik már előre megfenyegette őt, a pap már előre felbérelt valakit ellene, es két tanu minden tagadása daczára, eskü alatt a szemébe vágja ez utóbbiak, miszerint a gyilkosság elkövetése után fennen mondta, hogy tudta ő azt, hogy „Papp Tivadar nem fogja leszálni az idei borát!”

— Szekesán Györgyre vonatkozólag ma újabb terhelő adatok kerültek felszínre. A felvilágosító törvényszéki orvos véleménye kizárta annak lehetőségét, hogy a fejseb az első megvizsgálás előtt 24 óránál régebben keletkezhetett volna, s hogy azt egy lövőgus okozhatta volna. Egyik tanu papi fogadalomra hivatkozva jelenti ki, hogy a meggyilkolt jegyzőfia a csész elfogatásakor az jelenlétében felismerte a gyilkost, holott azt előbb sohasem látta, s kijelenti, hogy e vádlott Kovaszincz legrettegettebb embere! A védoje által hivatkozott három tanuról pedig ki-sílt, hogy annak a bizonyítványának a tartalmát, melyet a bünszerző Monyorán nejeének mészolására vádlott javára aláírtak, nem ismeri.

A bünszerzők tagjai közül különösen Bálint Miksára nézve merültek fel terhelő bizonyítékok es tanuvallomások, melyekkel szemben védekezve, maga is többször ellenmondásba jött.

A Ljubomir-féle bolt társaságának hihetetlen hangzó állításai maguktól megdőlné. Mert lehetetlen az, hogy ezek az emberek a távolabbról hangzó lövések által figyelmessé téve, nem hallják a közvetlenül a bolt előtt elrohano gyilkos es öldöző zaját es kiáltását!

A vádlottak mindenike tagad es mindent tagad. Tagadják azt, a mit a tanuvallomások már szinte kétségelenné tettek, es sokan tagadják azt is, a mit már a vizsgálat alkalmával be is ismertek.

Es hogy a tárgyalás folyamán már több hamis tanu vallomását hallottuk az kétség-telen.

Mielőtt a tárgyalás részletes leírására átmennünk, még egyet kívánunk e helyen megjegyezni. Ma ugyanis azt tapasztaltuk, hogy többben úgy a vádlottak, mint a tanúk közül, daczára annak, hogy a magyar nyelvvel is tökéletesen beszélik, mit az elnök ur maga is tudott, sőt ki is jelentett, vallomásaikat minden felszólítás daczára mégis román nyelven teszik meg. Egyik a folyosón magyar lapot olvas, es a bíróság előtt kijelenti, hogy csak románul tud; másik magyarul kezd beszélni, de több vádlott hangos kiáltásaira es figyelmeztetéseire románul folytatja.

Nem tudjuk, vajon így tanulták-e be többen vallomásaikat, de az bizonyos, hogy a román vádlottaknak, kik így mindenről teljes tájékoztatást nyerne, ez így kénelmesebb. A tárgyalás következőleg folyt le:

Elnök: Frits Róbert: szavazó bírák: Péczely Ferenc es Zubor Gyula: jegyző: Simon Akos: ügyész: Steinitzer Károly.

Elnök az ülést 1/2-10-kor megnyitván, előzetten Szekesán György vádlottat. Ezután felkeri Dr. Parecz Gyula törvényszéki orvost, hogy vádlott fejsebt vizsgálja meg.

Steinitzer ügyész: Kérem a vizsgálatot különösen azon körülményre kiterjesztetni, vajjon a sebet a puská kakasa okozhatta-e?

Elnök: Ezenkívül fődolog annak konstataciósa, vajjon a sérülés egyáltalában keletkezhetett-e egy lövőgus következtében?

Dr. Parecz: A sérülés egy úrés folytán keletkezett, s ez ítések felülről lefelé kellett történnie. Ennyi az, a mit most a már rég behagadt sebről mondhatok. Mindenesetre kérem az orvosi látetelet felolvasatni.

Elnök: Mielőtt ez megtörténne, kérdem orvos ur, meg lehet-e határozni orvoszakértői szempontból teljes bizonyossággal, vajjon egy seb 24 óras vagy 7-8 napos már? Orvos: Igen. Elnök: Vádlott sebe színpadon volt behitve; mily befolyással lehetett ez a sebre? Orvos: Ennek nem lehetett lényeges befolyása. Elnök: Várhelyi esendőr-öröster azt adja elő, hogy midőn vádlottat reggel letartóztatta, a seb még sima volt; abban az időben pedig, midőn az orvosok megvizsgálták, tehát néhány órával a letartóztatás után, már megvolt dagadva. — A seb friss volta mellett szól ez? Orvos: Igen, mert a régebbi, esetleg 7-8 napos seb megladagadása csak orbanz esztén következik be es akkor ez kiterjed az egész fejre es a sebesült súlyos betegséggel jár. Elnök: Alapos-e a szakértői vélemény? Orvos: A látetelet s azt ebből levont következtetést elfogadom. Ilk körülmények között a sérülést csakis egy tompa hegyű eszköz okozhatta, s nem lövőgus, mert az nem felel meg a seb helyzetének. Dr. Papp védő: A carbolsav mily hatással van a seb gennyvedésére es van-e a színpadon carbolsav? Orvos: Nincs az carbon! Dr. Papp: Miért szokták a parasztok sebeit színpadon behitetni? Orvos: Azt már nem tudom. (Derűtlenség.)

Elnök befejeztén az orvosi vizsgálat, elővezetett Bálint Miksa kovaszinczi papot.

Elnök: Hány éves? Vádlott: 56. Elnök: Fel van állásolt fűggeszte? Vádlott: Még eddig nem. Elnök: On avval van vádolva, hogy többekkel szövökezett arra, hogy ellenséget, a jegyzőt megölésék! Vádlott: En, kérem, nem szövökeztem senkivel s a gyilkosság esztéjén Paulson voltam csak késő éjjel jöttem haza. Elnök: Önök reggel összejötték az iskolában, ott határozták el a terv kivételét? Vádlott: Ott, kérem, azért gyűltünk össze, hogy más templomgondnokot válasszunk; de midán ez nem sikerült, én haza mentem.

Elnök: Igaz, hogy ön Panduka Pétert, midőn belépett, arezult ítötte es kiutasította? Vádlott: Nem ítöttem arezult es csak azért utasítottam ki, mert más felekezeti es részeges ember. Elnök: Miért volt ön a jegyzőnek ellensége? Vádlott: A miért az egész község, Goromba modoru ember volt; sokakat kiutasított a községhezöl: akkor fogott be az emberekkel, mikor munka ideje járt; nekem is ellenségem volt, de én, ha megsértett, bevádoztam. Elnök: On Bányai Zsuzsanna előtt oly szavakat használt a jegyző ellen, melyek világozza teszik, hogy kívánta es elő is mozdította annak halálát! Vádlott: Bányné szomszédnőm volt es sokszor panaszkodott egymás előtt, hogy a jegyző mily rossz ember. Elnök: Igaz-e az, hogy ön es Paulsan Petru pénzért felbérelték Japa Pavelt, hogy ez a jegyzőt megölje? Vádlott: Nem igaz, ez már másfélével ezelött meghalt, es hogvis felbérelték volna fel, mikor rendőr volt, es feladhattott volna a jegyzőnek. Ügyész: Az okirathatóság a jegyző vádolta be? Vádlott: Nem. Nachtnébel: Panduka Péter másfelekezeti? Vádlott: Igen, ő unitus.

Következett Paulsan Péter bírónak kihallgatása.

Elnök: Hány éves? Vádlott: 55. Elnök: Miért volt a jegyzőnek ellensége? Vádlott: En nem voltam a jegyzőnek ellensége, sőt jól is éltem vele. Elnök: Avval van vádolva, hogy ön is a többiekkel szövökezve, felbérelte ellene Szekesánt! Vádlott: Ez nem igaz! Elnök: Nem is hallott ön arról, hogy a jegyzőt meg akarják ölni. Vádlott: Nem. Elnök: Miért haragudtak a községbeliek a jegyzőre? Vádlott: Nem tudom. Elnök: Van tanu arra, hogy ön a pappal együtt már régebben felbérelte Japa Pavelt a jegyző ellen. Vádlott: Nem igaz.

Vádlott ezután hosszasan előadja, a mit esett tudomására a jegyző meggyilkoltatása s a mit hívát őt a helyszínrre. Tagadja, hogy ő ott nevetett volna.

Elővezetett ezután Popesku, a tanító.

Elnök: Hány éves? Vádlott: 44. Elnök: Avval van gyanúsítva, hogy a lelkesz es a bíróval a jegyző élete ellen tört. Vádlott: Nem tudok róla semmit, es sohasem voltam rossz társaságban. Elnök: Igaz, hogy önök augusztus 9-én feltűnő sokszor gyűlték össze s több ízben itak egyik-másik piucejében? Vádlott: En, kérem, deletőt az iskolában voltam. Elnök: Ott volt, midőn a pap Pandukát kiutasította? Vádlott: Azt láttam. Elnök: Pofon vágta? Vádlott: Nem. Elnök: Hát deitán mit csinált? Vádlott: Elmentem tanítótársamhoz, de az nem volt ott. Atmen-tem Riga Balázshoz s ott találtam őtet is. Vuját is, innen elmentünk Muntványhoz s itt itunk egy keveset, később aztán nálam iddogáltak a pinczében. Elnök: Honnan hozták a bort? Vádlott: A Ljubomirtól, mert nála nem volt szabad meginni. Elnök: On ott llt vasárnap este a Ljubomir boltja előtt: hallotta a két lövést? Vádlott: Hallottam. Mindnyájau bementünk a boltba s én később mentem csak ki, mert a feleségem jajgatott, hogy a gyerek otthon egyedül van. Aztán megint visszamentem, mert a nőm nem engedett egyedül elmenni a sötétben. Elnök: Hogy van az, hogy mikor Papp Virgil áldozás közben a bolthoz ért, annak ajtaja nyitva volt? Vádlott: Nem tudom. Elnök: Nem látták Szekesánt arra futni? Vádlott: Hisz ha láttam volna, segítettem volna Papp Virgilnak. Elnök: Hogy lehet az, hogy a lövés által figyelmessé téve,

nem látták később semmit? Vádlott: Nem láttam semmit. Ügyész: A futás zaját sem hallották? Vádlott: Nem. Péczely bíró: Rendes hallása van önnek? Vádlott: Igen. Elnök: Hisz az nem lehet, hogy annyira megijedtek a lövéstől, ott a faluban minduntalan hallani lövést! Vádlott: Megijedtem a lövéstől. Dr. Papp János: Két teljes lövést hallottak? Vádlott: Igen. Elnök: Az egyik az volt, melytől a jegyző halt meg, a másik a Papp Virgil lövése volt.

Ezután kihallgatták a Ljubomir-párt.

Ljubomir Onu vallomása (többnyire megegyezik a tanító vallomással; azt állítja, hogy betegem llt ott az ajtóban s a két lövést igen, de a Papp Virgil segélykiáltásait nem hallotta.

Ljubomir Onuné 32 éves, elhizott nő, kalapban s esipkeköpenyben jelent meg a bíróság előtt.

Elnök: Ön Monyorán Márián leánya. Vádlott: Igen. Elnök: Mikor a jegyzőt meggyilkolták, ott llték a boltjában? Vádlott: Igen, de a lövések után bementünk. Elnök: Hogy jidhetett meg, hisz a csöszök gyakran lőnek! Vádlott: De az távolabbról szokott hangzani. Elnök: A boltját nyitva volt, mikor a gyilkos arra futott. Vádlott: De mi nem láttunk senkit. Elnök: Igaz, hogy önök egyszer itaták Szekesánt s ön biztatta volna, hogy ne féljen? Vádlott: Nem is volt nálunk Szekesán. Elnök: Miért mondta a szakács-nejának, hogy ne mosogasson es ne árulja el senkinek, hogy Monyorán náluk vacsorált. Vádlott: En azt nem mondtam neki, ez a szakácsné mindig részeges. Elnök: Miért bosszították el éppen ön-ön, egy nappal a gyilkosság után? Vádlott: Mert lelet a hónapja. Elnök: En ugy tudom, hogy csak 12-én telt le. Ügyész: Edes atya nem volt ott? Vádlott: Addig ő is ott llt, míg be nem sötétedett, akkor elvitte Vuját.

Majd Vuja György hegyzseki jegyző kihallgatása következett. Elnök: Felfűggesztették önt? Vádlott: Igen. Elnök: Mit tud a bünszerzőkéről? Vádlott: Nem tudok semmit. Elnök: Hisz ön is részt vett a gyülekezésben. Az iskolában is is ott volt! Vádlott: Deletőt nem, csak délután. Később Popeskunál voltam. Elnök: Hol volt, mikor a lövés történt? Vádlott: Már akkor otthon fokdtam az igyban. Elnök: Mondta ön azt Ljubomirnak, hogy ma meg kell halnia a jegyzőnek? Vádlott: Nem mondtam. Elnök: Mikor hazament, nem látott egy embert? Vádlott: Nem. Elnök: Azt sem mondta másnap, hogy „örülhettek, hogy az Isten megmentett benneteket!” Vádlott: Nem mondtam. Elnök: Nem volt a jegyzővel ellensége színpadon? Vádlott: Nyolcvé napig haragudtam egymásra, mert az illeték behatásait nem bíza reám. Ügyész: On arra akarta birni Knoff Mitrut, hogy Szekesán sebről azt vallja, hogy egy lövőgus okozta? Vádlott: Nem is beszéltem Knoff Mitruval arról es esetről.

Mint hogy Kure György időközben elhalálozott, elnök felhívására.

Simon jegyző felolvassa Kure Györgynek a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, mely szerint őt nagyon ott volt a Popesku piucejében, de Szekesánt ott nem látta. Csak másnap értesült a jegyző meggyilkoltatásáról, a ki neki igen jó embere volt. A Ljubomir boltjában nem volt jelen a gyilkosság esztéjén.

Pavelucz Tódor előadja, hogy gyülekezések alkalmával sohasem volt a jegyzőről szó. Panduka kilöketése alkalmával nem volt jelen az iskolában.

Ezzel a vádlottak kihallgatása a mai napra befejeztén, mielőtt a tanúk kihallgatása megkezdették, elnök 2 perczre felfűggeszti az ülést.

A tanúk közül a szünet leteltével először Schauer Miklós hallgatott ki, ki azt vallja, hogy a gyilkosságról nem tud semmit. Szekesánt előbb sohasem látta.

Czirják Béla időközben elhalálozott tanu-nak a vizsgálóbíró előtti vallomása szerint a jegyzőnek számos ellenségei voltak, kik gyakran tartották gyülekezéseket. Különösen Paulsan es Vuja voltak ellenségedet ellenségei. Látta a Ljubomir boltja előtti férfiakat s hallotta, hogy Vuja azt mondá: „még ma meg kell halnia.” Schauer egy ízben már avval fenyegetőzött, hogy feljeleni őket.

Panduka Péter tanu előadja, hogy Bálint Miksa lelkesz őt kiutasította, de pofon nem vágta.

Karácsonyi Dóme (60 éves, ügyvéd.) előadja, hogy vasárnap este Kovaszinczra érkezvén, rejeének Popeskunak udvarán ott látta Monyoránt, Kurét, Vuját s a többieket. Ő nem ivott velük s lefeküvet, még 10 óráig olvasott, midőn két lövést hallott. (Csakhamar érte jött leánya, s utközben jelenté neki Berard, hogy a jegyzőt lelítették. Hogy összekülvést volt, azt nem tudja, de hogy a jegyzőnek ellenségei voltak, azt tudta.

Ezután következett a tárgyalás legérdekesebb része: Kure János kovaszinczi lelkesz kihallgatása.

Elnök: Hány éves? Tanu: Elnök: Papi fogadalomra emlékeztetem, hogy csak az igazságot adja elő! Ön hitva össze az iskolai gyülekezeteit? Tanu: Igen, az egyházi helyettesítésem ezjelből. Elnök: Mit tud Pandukáról? Tanu: Bálint kidobta. Elnök: Nem volt ön Bálintnak ellensége? Tanu: En részéről nem: sőt tiszteltem mint fiatalabb lelkesz, de ő sokszor belem akart kötni. Elnök: Popovits esperes mit mondott önnek? Tanu: Azt mondá, hogy egyszer ablaka alatt hallá, miszerint engem fognak agyonitni. Elnök: Mondta önnek a jegyző, hogy valakit felbéreltek ellene? Tanu: Azt mondta, hogy Japa Pavelt bérelték. Nachtnébel védő: Azt nem mondá, hogy ki bérelte föl Japát? Tanu: De igen. Bálint Miksa, Ügyész: Kinek élete ellen bérelte ő fel Busz Jakabot? Tanu: Az enyém ellen. Elnök: Ké: Egyebet nem tud? Tanu: De igen. Mikor a esendőrök engem es Papp Virgilt a letartóztatott Szekesánhoz vezet-

tek, láttam, es azt papi fogadalomra erősítem, hogy Papp Virgil megdőbölvenne mutatott Szekesánra, s kit a gyilkosság előtt sohasem látott, es hozzá akarva rohanni, mondá: „Ez a gyilkos!” Mondhatom továbbá, hogy ez a Szekesán a legrettegettebb ember az egész faluban, a kitől mindenki fél!

Karácsonyi Julia (Popesku felesége) ugyanazt vallja, mint apja Karácsonyi Dóme. A Ljubomir boltja előtt nem láthatott semmit, mert az egész roppant sebesen történet. Az elnök kérdéseire előadja, hogy Ljubomir udvarából (hova a tettes állított menekült) amásik utcára is nyílik ajtó.

Muntvány Tódor es Riga Balázs tanuk jelen voltak a pinczében, de nem hallották, hogy ott a jegyzőről említés tétett volna.

Elnök az ülést háromnegyed 12-kor felfűggeszti.

Üböl megnyitván egynegyed 1-kor az ülést, kihallgattott Vuja György né ki szintén azt állítja, hogy a Popesku-féle pinczében a jegyzőről nem történt említés. Másnap mondá neki Pavelucz Tódor, hogy valaki a vállára ütve mondá: „Örüljétek, hogy az Isten megmentett tőle.”

Pavelucz Tódor szembesítettvén, tagadja, hogy ezt mondá Vujanéknak.

Curtutiu Mózes ügyvéd bejelenti, hogy Pavelucz Tódor védelmét elvállalta.

Ezután kihallgatták Krizsán Dusan, Elnök: On Ljubomir segédje volt? Tanu: Igen. Elnök: Tud valamit a gyilkosságról? Tanu: Semmit sem tudok. Nachtnébel védő: Kovács Zsuzsanna, Ljubomirnek szakácsnéja részeges volt? Tanu: Igen, akkor este a konválnban aludt. Elnök: Emlékezik valami gyülekezettelére? Tanu: Két év óta vagyok Ljubomirknál, de soha sem volt ott gyülekezet. Ügyész: Most is Ljubomirnál van? Tanu: Igen. Dr. Papp védő: Találkozott Papp Virgillel s mikor? Tanu: Este, mikor az áldozásról beszajott, kérdeztem tőle, hogy ki volt a gyilkos, de ő nem szölt semmit. Nachtnébel védő: Milyen viszonyban volt a jegyző Ljubomirral? Tanu: Jó viszonyban volt.

Japa Paveluc nem tud arról, hogy férjét felbérelték. Dobrei Tódor (más büntőgyém elítölt fogoly) vallomása szerint pedig Japa Pavel részeges ember volt. Egyzer mondá neki, hogy a jegyző ellen felbérelték.

Eztán kihallgattott Butár Tódor, ki ejjeli börtöl a községhezál. Előadja, hogy a bíró akkor ejjel vizgázatra intette őket.

Nachtnébel védő: Mily viszonyban volt a bíró a jegyzővel? Tanu: Azt bizony nem tudom. Mikor neki jelenttem, hogy a jegyzőt megölték, jajgatott s kiáltá, hogy: „Az Istenért ki tette ezt?”

Nachtnébel védő: Hát nem nevetett a bíró? Tanu: Sirt, mint egy gyermek. Elnök: Hol volt akkor Papp Virgil? Tanu: Alig vitték a halottat pár lépésnyire, midőn ő megérkezett két puskával. Elnök: Nem nevezte meg a gyilkost? Tanu: Csak azt mondta, hogy „valaki meglötte apámat, én meg őt löttém meg. Dr. Papp: Azt nem mondotta, hogy ítötte? Tanu: Nem.

Ezután felolvastott Bánfalvy Gyula meg nem jelet tanuak a vizsgálóbíró előtt tett vallomása, mely szerint ő is hallotta a jegyzőt a Schlesinger boltjában a bíróval perelni. Hallotta a lövéseket is. Azt is tudja hallomásból, hogy a Ljubomirnek szakácsnéja azt mondotta, miszerint ott Szekesánt itatták, s hogy a szakácsné Ljubomir elboacsották.

Muntán Kovácsy Borbála szakácsné időközben elhalálozott, felolvasott vizsgálati vallomása, melyből kitűnik, miszerint Ljubomirnek mondották neki, hogy Monyorán ott-létéről ne szöljön senkinek. Tudja, hogy Ljubomirnál többen össze szoktak gyülekezni, de azok közül csak Monyoránt es a bíró is ismeri, ezek azonban mindennap ott voltak.

Kihallgattott Bányai Zsuzsanna boltosnő, ki azt vallja, miszerint Bálint lelkesz többször megfordult nála, s egyszer azt mondá a gyilkosság után, hogy: „ugy-e mondtam, hogy a jegyző nem takarja el ide a buzaját”: egy ízben pedig említé, miszerint azt mondta neki, hogy a jegyző után a többire kerül a sor. Bálint: (közbeszó) Nem igaz!

Ezután következett a Bálint lelkeszre mindaddig legterhelőbb két tanu kihallgatása, t. i. Dus Nináé es Dus Etelkéé, kik mindketten ott szolgáltak a Bányné mellett.

Először Dus Ninát hallgatta ki az elnök.

Elnök: Hány éves? Tanu: 17. Elnök: Bálint több ízben ott járt az üzletben, mit mondott a jegyzőről? Tanu: (hallgat.) Elnök: Emlékszik a vizsgálóbíró előtti vallomására. Felolvassom: „Bálint a nálunk levő id. Cseh Jánoshoz fordulva mondá: Megdöglött a jegyző... Tanu: Igaz, mondta. Elnök: (olvas tovább.) „Istén áldja meg a kezét érte, a ki tette.” Tanu: Ezt is mondta. Elnök: (olvas.) „De hisz csak most jön a többi...” Tanu: Mind igaz. Elnök: Bálint ur erre tessék felelni! Bálint: Hisz ez a leány nem is volt ott a boltban! Elnök: Hisz a vizsgálatnál más mondt! Z u b o r: (olvassa Bálint vizsgálati vallomását.) „Nekem Monyorán Márián mondá, hogy a jegyző nem fogja az ide a buzaját behordani es hogy jön a többi is, én ebből következtetve beszéltem csak a Bányné boltjában, mert könnyebben esett a létk mekezté elmondani!” Elnök: Látja, hogy ellentéte jött ön magával! Bálint: Az egész falu mondta, de a leány akkor, kérem, nem volt ott. Ügyész: (tanukhoz.) Leikiismerete szerint vallott, nem beszélte rá senki? Tanu: Senki.

Ügyánny vallott Dus Nina is es idézte a lelkesz szavait. Kijelenti, hogy saját füleivel hallotta mindet es nem beszélte rá senki. Bálint: Ott sem voltak. Péczely: Hát

ki szolgált ki? Bálint: Az egyik Péczeley: Hát akkor mégis ott volt.

Waldmann Jakab szintén azt erősíti, hogy Bálint a gyilkosság estején elmondta a fenti kitételeket.

Simon jegyző felolvassa az idős Cseh János vallomását, mely ugyanezt bizonyítja. Bálint: (ingerülten) Ez egy 70 éves izsakos ember, a ki azt sem tudja, mit beszél.

May Samu tanu szemébe mondja Bálintnak, hogy 1884. karácsonya előtt Lippán azt mondta: „Az én keresztmómám meg a zta jegyzőt!” Bálint: Nem is voltam Lippán, ezt az embert nem is ismerem. Előnk: (tanuhoz.) Nézz meg jól, ez az ember volt az? Tanu: Ez volt.

Előnk előterjeszti, hogy az ügyészség több tanu kihallgatását nem indítványozta, de a védelem előterjesztésére megindította Turgye Geraszim, Farkas Györgye és Joviczi Todor.

Dr. Pap védő ragaszkodik a beidézett tanu kihallgatásához, s kéri azokat azon bizonyítványra nézve kihallgatni, melyet benyújtott.

Simon jegyző felolvassa a nevezett három tanu által keresztmonással ellátott bizonyítványt, mely szerint aláírók beszéltek Szekessánál, midőn az egy patakban sebet mosta s nekik azt mondta, hogy a seb egy ló rugása folytán keletkezett.

A három tanu kihallgatása folytán kiderült, hogy a tanuk e bizonyítványt Monyorán Marianné lakásán, annak unszolására adták ki: annak keresztmonását sem maguk csinálták, tartalmát egyáltalán nem ismerik, az időre nem emlékeznek, s Szekessán sebet nem is látták.

A tanu vallomását Szekessán minduntalan felbeszélte ingerült közbeszólásával. Ezzel a tanu kihallgatása befejeztetvén, előnk felszólítja kir. ügyészt a tanu meghitteltetésére vonatkozó indítványát előterjesztésére.

Steinitzer ügyész Dobrei Todor és Krizsán Dusan kivételével, kik közül az első büntény miatt elzárt fogoly, az utóbbi pedig mint Ljubomirék szolgálja érdekelt és aggályos tanu, az összes tanu meghitteltetését indítványozza.

Nachtnébel védő Schauer Miklós meghitteltetését mellőzni kéri, mivel Kure Jánosall ellentétben vallott: Krizsánt pedig megeskettetni kéri.

Curutiú mellőzni kéri Vuja Györgyné meghitteltetését, mert kérje vádolt lévén, érdekelt.

Előnk néhány percz mulva kihirdeti a bíróság határozatát, mely szerint Dobrei Todor kivételével a többi tanu megeskettetésére elrendeltetik.

Kure János lekészti felkéri, miszerint holnapra az eredeti közégsi anyakönyvet mutassa be.

Ezzel az ülést fél 3 órakor véget ért.

A budapesti kir. itélő tábla váltó- és keresk. osztálya újabbán a következő két elvi jelentőségű határozatot hozta. „Biztosító társaság ügynekehez benyújtott biztosítási ajánlatot mindaddig, míg az ügynek azt a bizt. társasághoz el nem küldötte, az ajánlatot visszavonhatja; és az így visszavont ajánlatnak, a mennyiben az ügynek azt mégis beküldötte, ajánlattevőre kötelező hatálya nincs. 4.451/v. 1885. (Curia h. h.) [keresk. tv. 468.] — Felsőzámolók törvényes hatásköréhez tartozik a felszámolás alatt álló üzlet folytatásához szükséges segedszemélyzetet felfogadni és annak járandóságát a felszámolási tömeget kötelezőleg megállapítani. 3.337/v. 1885. (Curia h. h.) [keresk. tv. 112. §.]

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

A gazdaközönség figyelmére érdemes ama két fölhívás, mely az ország gazdasági egy- let köréből kikerült. Az egyik azt tudatja, hogy a szövetségbe lépett gazdasági egyletek május 17-én a „Köztelek” épületben tartják meg ötévesi évünnepülsöket. Komoly kérdések lesznek szóban, összesen hat előadás van napirendre tűzve. Jelentést lesznek a nemzetközi gazdasági kongresszusról, a hitelügyi bizottság munkálatairól; továbbá eszméserőt indítanak a regale-jog megváltásáról, a gazdasági szakértelem fejlesztéséről, a munkaerő foglalkoztatásáról s közlekedési taritákról. Mint előadók:

dr. Gaál Jenő, Imrédi Kálmán, Baranyay István, Kodolányi Antal, Foglár Lajos és Ordódy Lajos szerepelnek. Munkálataikat kinyomatják s előzetes tanulmányozásra megküldik a résztvevőknek. A résztvevő szándékot május elsőjéig kell a végrehajtó bizottságnál („Köztelek”) bejelenteni. — Nem kevésbé érdekelheti gazdáinkat a másik fölhívás, melyet a gazdasági érdekek körül tevékenyen buzgó Hajos József adott ki. Mint a neurég alakult dínyetermelők szövetségének elnöke, arra szólítja föl a gazdákat, hogy lépjenek be az ifjú szövetségbe. Célul kétirányu működés van kitűzve. Megállapítják, mely dínyefajok legalkalmasabbak a kivitelre s ezekből fajtisza magot termelnek; továbbá gondoskodni igyekeznek a termék értékesítéséről is.

Szociális.

(Április 13.)

(B.) Az üzlet változatlan. Készárú nagyban 24.—24.25, kicsinyben 24.75 hordó nélkül per 100 ltr %.

Budapesti gabnatözsde.

(Április 13.)

Az üzlet szilárd. Tavasi buza 8.39—8.40 új buza 8.36—8.38, tengeri május-juniusra 5.56—5.58, tavasi zab 6.29—6.32.

Budapest, április 13. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Az esti tözsde zárlati árfolyamai: Magyar aranyárjárdék 102.75; magyar papírjárdék 85.27 —; magyar hitelbank 298.75; osztrák hitelbank 295.50, London 126.—, Páris 50.12 1/2.

Sertéskereskedelmi osrnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, apr. 10. Az üzlet lanyha. Magyar országúri óreg, nehéz 44.—45.—, fiatal nehéz 45.—46. közepes 44.—45.—, forint, könnyű 44.—45. forint, közepes szedett nehéz 45.—45.50 frt, közep — frt, könnyű 44.—45 frt — Roumniai átmeneti bakonyi nehéz — frt, átmeneti közep 41.50—42.50 frt, átmeneti könnyű 40.—41.50 frt, eredeti nehéz 43.—44 frt, átmeneti közep — frt. — Szerbiai nehéz 41—42 frt.

Közép 37.—38 frt, könnyű 35.—37 frt. — Hátó egy éves élőszuliban 28.—30.50 frt, hízó két éves makkos élőszuliban 4 szalék — frt, 1 éves hízó a vasútról mázsáza —. — Az arak hízóit szereseknél páronként 45 kilós és 4 szalékú levonással kilogrammonként értendő. Makkos seras, élőszuliban 4 szalékos levonással — forint. Roumniai és szerbiai sertések melyek mint átmenetiek adatek át, evőn — s páronként 3 aranyban vagy fejeben megértettek.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsde 1886. év április 13-án.

Magyar aranyárjárdék 6 sz.	103.65
Magyar aranyárjárdék 4 sz.	95.30
Magyar aranyárjárdék 5 sz.	152.—
Magyar vasuti kölcsön	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény I. kib.	127.25
Magyar keleti vasuti államkötvény II. kib.	117.—
Magyar keleti vasuti államkötvény III. kib.	104.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.75
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	104.75
Temesvári földterhermentesítési kötvény	105.—
Temesvári földterhermentesítési kötv. zár.	104.75
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.75
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	104.25
Szlovénia földterhermentesítési kötvény	100.—
Magyar nyeresémsorsjegy-kölcsön	122.—
Tízszázalékos sorsjegy sorozás	124.50
Osztrák járadék osziban	85.10
Osztrák járadék aranyban	85.25
1860-iki osztrák államsorsjegy	139.75
Osztrák-magyar bankrészevény	87.3
Magyar hitelbankrészevény	297.75
Osztrák hitelintézeti részevény.	295.10
Cs. és kir. arany	5.90
20 frankos arany (Napoleon'dor)	9.99
Neut. birodalmi marka	61.70
London (3 havi váltókért)	126.—
20 markos arany	12.38

IDEGENEK NÉVSORA.

(Április 13.)

Zemplényi szálló Raibel József, vendéglős. Nagy-Béskerek. Gaál K. vendéglős. Szeged. Andrási József, ügyvéd, birtokos. Kikinda. Brádi A. utazó. Haromszék. Stóth József, keresk. Bécs. Fuchs A. keresk. Bpest. Pollner A. keresk. Bécs. Abeles L. keresk. Brünn. Entromont A. keresk. Bécs. Barscsy K. keresk. Bécs. Nádor-szálló Gántner Károlyné. Szt. Anna. Binzer Vilmos, utazó. Bpest. Deuschmann Adolf, utazó. Bpest. Taifer Jakab, keresk. Orsháza. Tott József, ügyvéd. Mák. Munka Ferencz, hivatalnok. Borosjenő. Gróf Klau, birt. Monostor. Pavolleriné, magánzó. Pankota. Tücherer-szálló. Szemer Gábor, tanár. Déva. Oppe Péter, ügyvéd. Bpest. Brulha József, főfelügyelő.

Bpest. Jakabffy Lászlóné, birtokos. Kupa. Haller József, utazó. Bécs. Ullmann Lipót, keresk. Szászváros. Aranykúcs-szálló. Páris. János, keresk. Déva. Ványa. Ungar Sámuel, szabos. Bácskék.

Felelős szerkesztő: Hindy Árpád.

A Széchenyi-Irodalmi Intézet Könyvnyomdája ápril 10-étől fogva a megyeház-utcazi Nottland-féle ház földszint helyiségeiben van. — Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala, az „Arader Lloyd” expedíciója és a nyomdászati bármilyen munkák, továbbá a két lap részére szóló hirdetések felvételi irodája, főtérén, a térvénysek mellett Neumann-ház utózára nyíló helyiségében létezik, hol a két újság egy száma is kaphatók. Ott van a községi és szolgabírói nyomtatványok raktára is, hol a hivataloknak szükséges mindennemű irodaszerek is elárúsítanak. Vidéki levelezések és megrendelések, a mennyiben a lapokat illetik, ugy, mint eddig, az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala vagy az „Arader Lloyd” expedíciója Aradon, egyébként a Széchenyi-irodalmi intézetnek „Aradon” címe alatt kéretnek beküldetni.

Nyilttér.

Grand hotel Zemplényi Arad.

DELI ÉS ESTEBEDRE

étteremben és házhöz hordva

jutányos ár mellett lehet bérelni.

Tisztelettel Zemplényi S.

!!!HOLNAP AZ UTOLSÓ NAPI!!!

Igérvények

Magyar nyeresémsorsjegyekre.
Főnyeresemény 100.000 frt.
Huzás már április 15-én.
Ára 3/2 frt belyeggel együtt.

3% osztrák földhitel-záloglevél-sorsjegyekre,
Főnyeresemény 50.000 frt.
Huzás már április 15-én.
Ára 1/2 frt belyeggel együtt.

KINCSEM-SORSJEGYEK.

Drbja 1 frt, 11 drb csak 10 frt.
Főnyeresemény 50.000 frt.
Huzás április 24-én.

WALFISCH ARMIN

216-44

bank- és váltóüzlete Aradon.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Gazdák figyelmébe.

Egy 30 éves zsidó vallású gazdász, ki némileg a számtartótól teendőben is bir jártassággal, elfogadható feltételek mellett hasonló, avagy 246-1*

ispáni állást

keres. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nátha ellen!

Az 1885. évi országos kiállításon kitüntetett verseny és kivétel képességért, nagyban termelés és fontos javításért.

A kellenetlen idők alkalmával igen gyakoriak azon megbűlések, melyeknek nátha lesz a következzése.

A náthát többnyire nem is tartják betegségnek; sőt felöle azon tréfás nézet van elterjedve, hogy ha gyógyítják tovább tart, mintha nem gyógyulnak.

Azonban mindkét nézet téves. — Először is a nátha gyakran kiállítatlan fejféjással, évszázalansággal s kedély levertséggel jár, és csak legenyhebb formája az, a mely a takarítók erős lóvalban és azok túlságos elvasztásában nyilvánkozik. — Azonkívül gyakran alapját képezi, ugy a rheumatismusnak, mint különösen tüdőbajoknak is. E szerint a nátha gyógyítását különös figyelmünkre kell töltenünk, és semmi esetre sem kell hagyni azt elhatalmasodni. — Ezt annyival is könnyömben megtehetjük, mert a dr. Hager által kitálalt gyógyszerölcső oly biztos, hogy a doboz dr. Hager-féle nátha labdacok elügyasztása után a nátha biztosan elmullik.

Azért minden oly esetben, midőn eset megbűlés után fejünk fájni kezd, évszázunk elmulik, vagy torokunk száraz, és érezzük a nátha előjelét, azonnal vegyünk dr. Hager nátha elleni labdacokait, és annak bevétele után minden bajtól megszabadulunk.

Sőt ha barnely megbűlés után azonnal bevesszük a labdacokait, az abból eredhető minden bajnak elejét vettük.

Emlekezzetbe hozom még, hogy a dr. Vost által Frankfurtból oly nagy híre hozott „Katharus labdacok” csak a dr. Hager-féle labdacok utanzatai, s mint minden utanzat természetesen az eredetivel nem mérközhetik.

Ezen a megbűlés káros következményei ellen oly biztos hatóseu labdacok kaphatók Aradon:

Rozsnyay Mátyás

„Szentháromság” cím. gyógyszerárában.

Egy doboz ára 1 frt o. é.

Egy jó családból való árva nő óhajiana egy uri házba, mint

magyar társalgónő

állást nyerni. Megkeresések „ÁRVA” cím alatt a kiadóhivatalhoz intézendők. 245-23

Hirdetmény.

Egy jó erkölcsű fu, a magyar-francia biztosító-társaság aradi ügynökségénél, mint gyakornok azonnal felvétetik. 241-22

Az ujonnan feltalált **Negru-féle szobapadolat-fénymáz** egyedüli foraktára **Ernyei Gyulá-nál**

a „zöld papagályhoz”, Aradon. A Negru-féle ujonnan feltalált szobapadolat fénymáz nemcsak különös tartóssága, szép fénye, és egészen szagtalan, gyors és nagyon egyszerű alkalmazása által tűnik ki, de jutányossága által is föllélelülja valamennyi mostanig használatban lévő kül- és belföldi szobapadló fénymázakat, minthogy 1 doboz, azaz 1 kiló elegendő 46 m² méter szobapadolatra, az ára 1 frt 45 kr., megújításánl azonban csak a fele szükséges; — eszerint feltehető, hogy egy kisebb szoba csak 50 kr., nagyobb 1 frt, nagy terem 1 frt 45 krba kerül. Postai megrendelések pontosan eszközöltenek, csomagolás nem számítatik.

Huzás máre Hónapban.

Huzás már e

Kincsem 1 sorsjegy 10
Főnyeresemény készpénzben
50.000 ft
10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeresemény.
A magyar lozar-együt sorsjegy-irodája: Budapest, vaczi-utca 6. sz.

hó 24-én.

SUHAJDA és TÖRÖK

az „Arany ember”-hez Aradon.

Főter 21. szám, a két emeletes Spitzer-féle házban a megyeházzal szemben.

Ajánljuk a nagyérdemű helybeli és vidéki vevő közönség szives figyelmébe a tavaszi idényre dusan berendezett

FÉRFI-DIVAT

dizsmüáru kereskedésünket

Nagyválaszték férfi- és gyermek-kalapok (Cilinderek és Clakok) cipők, fehér és szines ingek, alsó nadrágok, zsebbevalók, gallér és kezélok, nyakkendők, bórindók, penzszerszenyek, dohány-szelenczék, fénykép, tartók, esőernyők, sétapalczák, illatszerek, szappanokban, stb.

Helyszáko miatt a női divat és rövid árúkból kiárusított eszszközlünk; a rövid árúkra batorokunk felhívni különösen a varróknak és férfi szabók figyelmét, amennyiben még a készlet tart igen jutányos árak mellett szereshetik és a szükséges árakat.

Készletben vannak:

NŐI CIKKEK:

Ingek, corsettek, kötények, fűzők, harisnyák, rüschök, esipkék, selyem, ripsz és bársony szalagok, garnitúrák, gallér és kezélok, legyezők, esipkék és ezérna keztlyük.

RÖVID ÁRUK:

Fehér kötő pamut, szines „horgoló fehér” ezérna, nyers ezérna, valóül Clark ezérna, marsall ezérna, szines ezérna, selyem, kártya selyem, Napollán-selyem, gombok, aljsegők, kabát segők, fehér galandok, szines galandok, mignondiszek, tizzasztük.